

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/602/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

50/2013. (II. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. július 5-én előterjesztett **panaszát** a 2013. február 27-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a B. Települési Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. július 5-én panaszt terjesztett elő a B. Települési Rendőrkapitányságon, amely panaszbeadványt a kapitányságvezető 2012. július 11-én az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül, a szolgálati út betartásával megküldte a Testület részére. A beadványt a Testület 2012. július 20-án érkezett.

I.

A panaszos a beadványában sérelmezte, hogy 2012. július 5-én panaszt terjesztett elő a B. Települési Rendőrkapitányságon az érintett kapitányság állományába tartozó rendőrök aznapi jog- és szakszerűtlen, aránytalan és személyét mélyen sértő, megalázó intézkedésével szemben. A vele szemben eljáró rendőrök ugyanis nem voltak hajlandóak felvilágosítást nyújtani arról, hogy hogyan juthat el a kapitányság épületéhez, illetve az utóbb felvett panaszáról a kapitányságon nem akartak másodpéldányt adni számára.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Később, amikor távozott a rendőrség épületéből, a panaszos azt tapasztalta, hogy egy rendőrségi gépjármű követi. Fél óra elteltével ezért ismételten visszament a rendőrségre, hogy ezen történések miatt is panaszt tegyen. A panaszos nem érti az indokolatlan zaklatást, úgy véli, így próbálja presszionálni a rendőrség őt a város mielőbbi elhagyására.

Mindezek alapján kérte a panaszosa kivizsgálását.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) R. L. r. alezredes, kapitányságvezető 2012. augusztus 30-án kelt átiratában előadta, hogy a B. Települési Rendőrkapitányság állományába tartozó B. B. r. őrm., járőr, valamint két próbaidős r. őrm. 2012. július 5-én 18 óra 5 perc körüli időben intézkedés alá vont egy gépjárművet, amely Balatonfüreden, a 71-es számú főúton közlekedett, illetve annak vezetőjét, G. T.-t. Az intézkedés oka az volt, hogy a gépkocsivezető vezetés közben nem használta a biztonsági övet. A gépkocsiban további négy személy tartózkodott, köztük a panaszos is. Az intézkedés során – a rendőrkapitányság ügyeletesek által végzett adatellenőrzéskor – derült fény arra, hogy az intézkedés alá vont G. T. több alkalommal volt már büntetőeljárás alanya. A gépkocsiban tartózkodó személyek – köztük a panaszos is – hangoskodva, erősen gesztikulálva kifogásolták az intézkedést.

A Készenléti Rendőrség (továbbiakban: KR) B. Települési Rendőrkapitányságra vezényelt állományából négy fő szolgálati gépkocsival éppen a 71-es főúton közlekedett, amikor azt tapasztalták, hogy a fenti gépkocsit ellenőrző rendőröknek intézkedésük során segítségre lehet szükségük. Erre tekintettel az igazoltatás helyszínén megálltak és a továbbiakban az intézkedést biztosították.

A gépkocsi vezetőjével, G. T.-vel szemben a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző – biztonsági öv használatának elmulasztása – jogsértés miatt az intézkedő rendőr a helyszínen 15.000 Ft közigazgatási bírságot szabott ki.

Az intézkedést követően a gépkocsiban utasként tartózkodó panaszos megjelent a rendőrkapitányságon, és az intézkedéssel szemben panaszt tett. Panaszában előadta, hogy az általa vezetett gépkocsit kizárólag megkülönböztető hangjelzéssel állították meg a rendőrök, és nem a KRESZ-ben foglaltak szerint. Szintén sérelmezte, hogy a rendőrök nem viseltek sapkát, és nem mindegyikük viselt láthatósági mellényt. Aránytalannak tartotta továbbá a rendőrök létszámát és a „Sün alakzat felvonultatását”, kifogásolta agresszív viselkedésüket. A panaszos azt is panaszolta, hogy a rangidős r. ftzls. a panasztétel helyének kérdésére nem adott megfelelő választ, utóbb pedig, a kapitányságon előterjesztett panaszáról sem kapott másolatot, magának kellett fénymásolót keresnie. Kérelmezte, hogy panaszát a B. Települési Rendőrkapitányság vezetője vizsgálja ki. A panasztételt követően röviddel a panaszos visszatért a kapitányságra, és előadta, hogy panaszának megtételét követően, az épületből kilépve a rendőrök hosszú ideig gépkocsival követték. Álláspontja szerint a rendőrök így akarták a város elhagyására rábírní.

Az átirat rögzíti, hogy a panaszos rendőri intézkedéssel szemben tett panaszja alapján a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szabályai szerint a kapitányság vizsgálatot indított, mivel az abban előadott tények nem érintették a Testületnek megküldött panaszban foglaltakat. Az eljárás során a kapitányságvezető megállapította, hogy a panaszos által sérelmesnek tartott rendőri intézkedéseket az intézkedő rendőrök jog- és szakszerűen hajtották végre, így a panaszt, mint alaptalant 2012. augusztus 6-án elutasította.

A panaszosnak a Testülethez címzett panaszbeadványban megfogalmazott állításai kapcsán az átirat a következőket tartalmazza. Azon állítás valóságtartalmát, miszerint a panaszost egy járőrautó követte, nem lehetett megállapítani. B. B. r. őrm. jelentésében rögzítette azt, hogy az ő, valamint a KR állományába tartozó kollégái szolgálata befejezésekor a panaszos még a kapitányságon tartózkodott, így ők később nem követhették. A szolgálatos ügyeletes szóban történt meghallgatása során elmondta: nincs tudomása arról, hogy a panasz megtételét követően a panaszost rendőrök figyelemmel kísérték volna. Mivel a kapitányság illetékességi területén folyamatos járőrszolgálat működik, főként a turisztikai szezonban, a panaszos a járőröző autókról is hihette azt, hogy a nyomában járnak. A panasszal érintett intézkedést megelőzően és azt követően sem vonták továbbá a rendőrök a gépkocsiban utazó személyeket rendőri intézkedés alá.

A 2012. július 5-én történt eseményekkel kapcsolatban büntető- vagy szabálysértési eljárás nem indult, a fent leírtak szerint az intézkedő rendőr 15.000 Ft közigazgatási bírságot szabott ki a gépkocsi vezetőjével szemben.

2) B. B. r. őrm. 2012. augusztus 29-én kelt jelentésében előadta, hogy 2012. július 5-én 8 órától 20 óráig látott el szolgálatot B. Település belterületén. Annak teljesítése során a panaszossal szemben is intézkedést foganatosított. Azt követően a panaszos a B. Települési Rendőrkapitányságon panaszt tett az intézkedéssel szemben.

19 óra 30 perc körüli időben a r. őrm. már a B. Települési Rendőrkapitányság épületén belül tartózkodott, mivel írásos anyagot dolgozott fel, majd leadta a szolgálatot. Azt követően, 20 óra után pár perccel még látta, hogy a panaszos a kapitányság épületében tartózkodik. Röviddel azután a r. őrm. elhagyta az épületet. Jelentésében a r. őrm. megjegyezte azt is, hogy a Készenléti Rendőrség rendőrei is 20 óráig teljesítettek szolgálatot az adott napon. Arra vonatkozóan ugyanakkor, hogy a panaszost a panasz megtétele után valaki szolgálati gépkocsival követte volna, a r. őrm. nem rendelkezik információval, mivel ekkor már nem tartózkodott az épületben.

3) A B. Települési Rendőrkapitányság vezetője 2012. augusztus 6-án kelt határozatával a panaszos panaszbeadványát elutasította. Az eljárás során panaszként értékelte a panaszos előadásából, hogy a kifogásolt események alkalmával intézkedés alá vont gépkocsit a rendőrök kizárólag megkülönböztető hangjelzéssel állították meg, nem pedig a KRESZ-ben foglaltak szerint; az intézkedő rendőrök nem viseltek sapkát, láthatósági mellényt is csak minden második rendőr viselt, továbbá nem volt egységes a járőrök szolgálati öltözete sem. Értékelte a kapitányságvezető, hogy az intézkedő rendőri erőt túlzottnak tartotta a panaszos, továbbá azt az előadást is, hogy az intézkedés végén a panaszos panasztétel helyére vonatkozó kérdésére a rangidős r. főtörzszászlós azt válaszolta: „Keresd meg!”. Végül vizsgálta az is, hogy a panaszos bejelentéséről a rendőrök nem voltak hajlandók másolatot biztosítani, a

panaszosnak magának kellett fénymásolót keresnie. A panaszos véleménye szerint a rendőri intézkedés összességében jog- és szakszerűtlen, valamint aránytalan volt.

A panasz alapján a rendőrkapitány megállapította, hogy a gépjárművel történő megállításra megfelelő jogalap birtokában, de nem valamennyi, a KRESZ-ben meghatározott eszköz igénybevételel került sor. Úgy ítélte meg továbbá, hogy a panaszfelvétel során jelezni kellett volna a rendőröknek, hogy a fénymásolók meghibásodása miatt nem tudnak másolatot adni a panaszbejelentésről, de azt kérésre postai úton megküldik. Egyebekben a panaszban kifogásolt rendőri intézkedéseket jogszerűnek és szakszerűnek minősítette.

4) A rendőrség telefonos tájékoztatása szerint a 3) pont alatt ismertetett határozat jogerőre emelkedett, mivel azt a panaszos a térítvény tanúsága szerint 2012. augusztus 16-án kézhez vette, és a rendelkezésre álló határidőn belül nem élt ellene jogorvoslással.

5) A rendőrség megküldte a Testületnek a közlekedésrendészeti intézkedésről készült jelentéseket, illetve jegyzőkönyvet, továbbá a panaszfelvétel körülményeiről készült jelentéseket és a panaszosnak a közlekedésrendészeti intézkedés miatt tett panaszát, amelyek részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mivel tartalmuk jelen ügy megítélésében nem bír relevanciával.

Annyit ugyanakkor szükségesnek tartott rögzíteni, hogy a közlekedésrendészeti intézkedéssel kapcsolatos panaszt a panaszos a jegyzőkönyv tanúsága szerint 2012. július 5-én 18 óra 40 perckor tette meg a kapitányságon.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt értékelte, hogy a panaszbeadvány valamennyi elemének vizsgálatára rendelkezik-e hatáskörrel.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogadó rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E szakasz alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést fogadó rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos főkapitánynak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot megszünteti: amennyiben az eljárást fogadó rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban csak a még folyamatban lévő rendőrségi panaszeljárások vonatkozásában áll fent.

A konkrét ügyben megállapítható, hogy a panaszos még a sérelmezett események napján, tehát a Testülethez fordulást megelőzően panaszt terjesztett elő az intézkedést foganatosító rendőri szervnél *(amelyben a rendőrségi iratoknak ellentmondva többek között azt is előadta, hogy ő vezette az érintett gépjárművet)*. Ennek következtében a panaszeljárás előbb a rendőri szervnél, majd a Testületnél is megindult.

Az eljárások párhuzamosságáról a Testület akkor értesült, amikor az Rtv. 93/A. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett eseményekkel összefüggő felvilágosítást kért a rendőrségtől, és megkapta az intézkedést foganatosító szervnél előterjesztett, nagyrészt azonos tartalmú panaszbeadvány alapján időközben meghozott, panaszt elutasító határozatot.

Erről a körülményről tudomást szerezve – vagyis, hogy a panaszos azonos tartalmú panaszbeadványáról az intézkedést foganatosító szerv már első fokon határozatot hozott – a Testületnek arról kellett információt szereznie, hogy a panaszos a határozattal szemben határidőn belül élt-e fellebbezéssel. A rendőrség a Testületet ezzel összefüggésben arról is tájékoztatta, hogy a panaszos 2012. augusztus 16-án kézhez vette a határozatot, de az ellen a rendelkezésre álló határidőn belül nem élt jogorvoslati kérelemmel, ezért a határozat jogerőre emelkedett.

Tekintettel arra, hogy a panaszos rendőrségnél előterjesztett beadványa alapján már jogerős döntés született, a Testületnél előterjesztett panasz azon részében, ami a rendőrségi panaszeljárásban vizsgált kifogásokkal tartalmában azonos, a Testület hatáskörének hiányát állapította meg. Nem vizsgálhatta ezért a rendőrségi panasztételt megelőző rendőri intézkedés jogszerűtlenségét és szakszerűtlenségét, továbbá a panasz azon részét sem, miszerint a panaszos nem kapott másolatot a beadványáról.

A Testület a panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – vizsgálata tárgyává tette ugyanakkor a panasz azon részét, hogy a rendőrök gépkocsival követték a panaszost miután a rendőrkapitányságról távozott, vélhetően azért, hogy távozásra bírják a településről.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos sérelmezte, hogy rendőrök gépkocsival követték, miután a rendőrkapitányságról távozott, még hozzá álláspontja szerint azért, hogy távozásra bírják a településről.

A kapitányságvezető a Testület megkeresésére küldött válaszában előadta, hogy a panaszosnak a Testülethez címzett panaszbeadványában megfogalmazott azon állítása valóságtartalmát, miszerint egy járőrautó követte, nem lehetett feltárni. B. B. r. őrm. jelentésében azt rögzítette, hogy az ő, valamint a KR állományába tartozó rendőrök szolgálatának befejezésekor a panaszos még a kapitányságon tartózkodott, így ők nem követhették. A szolgálatos ügyeletes meghallgatása során elmondta: nincs tudomása arról, hogy járőrautóval kísérték volna figyelemmel a panaszost a panasz megtételét követően. A kapitányságvezető utalt arra is, hogy a kapitányság illetékességi területén folyamatos járőrszolgálat működik, főként a turisztikai szezonban, ezért akár egy járőröző autóról is vélhette azt a panaszos, hogy azzal őt tartják szemmel. Megállapította továbbá, hogy sem a panasszal érintett intézkedést megelőzően, sem azt követően nem vonták az érintett gépkocsiban utazó személyeket – köztük a panaszost – ismételt rendőri intézkedés alá.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Szolgálati Szabályzat 70. § (1) bekezdése rendelkezik a járőrszolgálatról, eszerint a járőrözés a közterületek és nyilvános helyek, a határterület és – jogszabályban meghatározott esetekben – a határterületen kívüli területek rendőri vagy határrendészeti ellenőrzésének, továbbá a határőrizetnek az egyik formája. A járőrözés során egy vagy több rendőr előre meghatározott körzetben, területen vagy útvonalon, valamint menetvonalon bünyügyi, közrendvédelmi, határrendészeti, közlekedési, továbbá vízi rendészeti feladatot lát el, ellenőrzi a jogszabályok betartását, végzi a jogellenes cselekmények megelőzését, felderítését, megszakítását és az elkövetők elfogását.

Jelen esetben a panaszos előadásában csupán azt sérelmezte, hogy amikor elhagyta a kapitányság épületét, egy szolgálati gépkocsi követte, arról azonban nem számolt be, hogy az említett gépkocsiban utazó rendőrök intézkedés alá vonták volna vagy bármely módon kapcsolatba léptek volna vele.

A rendőri előadások szerint a panaszossal szemben intézkedő rendőrök nem követhették mintegy „a panasz miatti megtorlásként” a panaszost, mivel a szolgálati idejük és távozásuk idejében a rendőrségi előadás szerint a panaszos még a kapitányságon tartózkodott.

A rendőri előadást a rendelkezésre álló iratokkal és a panaszos nyilatkozatával összevetve a Testület az események időrendjét az alábbiak szerint tudta feltárni. A panaszos a közlekedési ellenőrzéssel összefüggő panaszát 18 óra 40 perc körüli időben tette meg. Ekkor merült fel a másolat kiadásának a problémája, amely kapcsán a panaszost utalt rá, hogy magának kellett a beadványról másolatot készíttetnie. Ez bizonyosan igénybe vett minimálisan néhány percet. Majd miután a panaszos a rendőrség épületéből távozott, észlelte, hogy követik, és saját bevallása szerint kb. fél óra elteltével tért vissza a kapitányságra. Az intézkedő rendőrök – B. B. r. őrm. – nyilatkozata szerint ez idő alatt mindvégig – egészen 20 óráig – a rendőrség épületében tartózkodtak.

Az intézkedő rendőrök állítását a Testület tudomására jutott körülmények nem cáfolták, így kizárható volt, hogy a panaszost valóban ők követték a rendőrségről való első távozását követően. Annak lehetősége ugyanakkor a Testület vizsgálata során, a rendelkezésre álló információk alapján nem volt sem kiküszöbölhető, sem pedig igazolható, hogy a panaszos

mögött valóban haladt egy szolgálati gépkocsi, miután a rendőrség épületét elhagyta. Ebből következően azon panaszosi állítás sem volt alátámasztható, hogy a panaszos nyomában olyan rendőrök jártak, akik nem csupán járőrszolgálat teljesítettek, hanem célzottan a panaszost kívánták követni.

Tekintettel arra, hogy a Testület az eset körülményeit a rendelkezésére álló szűkös bizonyítékok alapján nem tudta teljes pontossággal feltárni, nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszost valóban követte-e egy rendőrautó, miután elhagyta a rendőrkapitányság épületét, azzal összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem volt megállapítható.

IV.

A Testület a fentiek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszost valóban követte-e egy rendőrautó, miután elhagyta a rendőrség épületét, ezzel kapcsolatban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem volt megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. február 27.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag